

NOT

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp I för subsidiaritetsprincipen
Ärende:	Sammanfattande not om mötet den 17 juni 2002

1. Det andra mötet i arbetsgrupp I för subsidiaritetsprincipen om tillämpningen av subsidiaritetsprincipen (se dok. CONV 90/02) ägde rum den 17 juni under ordförandeskap av Íñigo Méndez de Vigo, ledamot av presidiet.
2. Samtliga konventsledamöter erinrade om att de fäster stor vikt vid respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen enligt fördragen och det protokoll som fogats till Amsterdamfördraget. De betonade att det är nödvändigt att se till att den respekteras och diskuterade hur detta kan uppnås på effektivaste sätt.

Konventsledamöterna ansåg att subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen i vissa fall inte hade respekterats i tillräcklig utsträckning. Flera talare påpekade också att man överskattade antalet sådana fall. Enligt vissa uppskattningar kan mindre än fem procent av den europeiska lagstiftningen ifrågasättas på denna grund. För övrigt minskar denna andel. Medborgarnas uppfattning är emellertid ofta en annan. De har en känsla av att den europeiska lagstiftningen ofta är alltför inkräktande. Åtminstone en konventsledamot ansåg att bristen på respekt för subsidiaritetsprincipen beror på avsaknaden av en tydlig fördelning av befogenheter. Ett stort antal konventsledamöter påminde emellertid om att de var tveksamma till att inrätta en kompetenscatalog.

3. Arbetsgruppens ledamöter tog upp och diskuterade olika förslag om hur man kan sörja för en bättre tillämpning av subsidiaritetsprincipen. Flertalet ledamöter ansåg att de nationella parlamenten borde få en nära koppling till respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Flera ledamöter pläderade för att ett organ (vad det skall kallas är oklart) skulle inrättas som bl.a. skulle bestå av företrädare för de nationella parlamenten och som skulle träda in i något skede av förfarandet för antagande av europeisk lagstiftning. Flera ledamöter avvisade tanken på att ett rättsligt organ skulle bedöma hur subsidiaritetsprincipen respekteras och föredrog en granskning genom valda ansvariga, vilka har större insikt om medborgarnas önskemål. Denna kontroll bör utövas genom ett smidigt och obyråkratiskt organ som sammanträder ungefär sex gånger per år. Det är dock inte fråga om att inrätta en andra kammare eller en ny institution.

Åsikterna gick isär om huruvida konferensen mellan organ för EG-frågor (COSAC) har förmåga att utvidga sina befogenheter till att omfatta kontrollen av subsidiaritetsprincipen. Flera ledamöter tvivlade på att denna idé skulle leda någon vart. Ett förslag lades fram om att utnämna en "herr eller fru Subsidiaritet" som inom kommissionen skulle ha till uppgift att se till att subsidiaritetsprincipen respekteras, och även ett förslag om att införa en skyldighet för kommissionen att bifoga en "subsidiaritetsmapp" till varje lagstiftningsförslag. Möjligheten att ta in företrädare för de nationella parlamenten i medlemsstaternas delegationer återopades, liksom möjligheten att låta dem delta i förlikningskommittéerna mellan rådet och Europaparlamentet.

4. På uppmaning av arbetsgruppen förklarade Michel Petite, generaldirektören för kommissionens juridiska avdelning, hur kommissionen i praktiken följer och säkerställer respekten för subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen. Efter flera års intensivt lagstiftningsarbete till följd av inrättandet av den inre marknaden, har kommissionen gradvis anpassat sina metoder och minska antalet lagstiftningsförslag. För övrigt är det oftast äldre texter som kan ifrågasättas när det gäller subsidiaritetsprincipen och som medborgarnas missnöje riktas mot. Numera respekterar kommissionen helt och fullt skyldigheterna i protokollet till Amsterdamfördraget, och en intensiv aktivitet med interna och externa samråd föregår varje förslag till rättsakt. Diskussionerna inom kommissionen är ofta livliga när det gäller genomförandet av subsidiaritetsprincipen eftersom detta begrepp kan tolkas på så många olika sätt.

Kommissionens företrädare betonade även sambandet mellan det juridiska instrument som väljs, huruvida det är bindande eller ej och respekten för subsidiaritetsprincipen. Han påminde om att kommissionen ofta utsätts för påtryckningar från olika håll om att lägga fram nya lagförslag. Vidare händer det att de rättsakter som institutionerna antar medför krav på åtgärder från medlemsstaterna eller Europaparlamentet.

Slutligen påpekade Michel Petite att domstolen sällan hade haft anledning att pröva tillämpningen av subsidiaritetsprincipen och att den vid sådana tillfällen alltid hade varit försiktig, eftersom den ansåg att det framför allt var en politisk princip och att den kontroll som domstolen utövade huvudsakligen var av formell karaktär.

5. Dietmar Nickel, generaldirektör för Europaparlamentets generaldirektorat för utskott och delegationer, konstaterade att Europaparlamentet hade mycket litet att göra med tillämpningen av subsidiaritetsprincipen eftersom behandlingen i kommissionen och rådet i stora delar redan är avslutad när parlamentet kommer in i lagstiftningsförfarandet. Man bör se till att diskussionens förlopp eller behandlingen i en förlikningskommitté inte innebär att den åsidosätts. Dietmar Nickel påpekade att subsidiariteten sällan hade åberopats i domstolen i mål där parlamentet var en av parterna. Generaldirektören gav vidare sin syn på hur de nationella parlamentens roll i gemenskapens beslutsprocess kan förstärkas.
6. Jos Chabert, minister och f.d. ordförande och ledamot i Regionkommittén, framförde sin åsikt om tillämpningen av subsidiaritetsprincipen i förbindelserna mellan de decentraliserade enheterna och staterna. Han beskrev också hur de belgiska institutionerna fungerar och påpekade att den roll som Cour d'arbitrage intar mellan federala enheter kunde vara en förebild.
7. Ordföranden avslutade mötet och meddelade att arbetsgruppens nästa möte skulle äga rum den 25 juni kl. 14. 30.

=====